

KRZYSZTOFORY

Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa

34

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa

Kraków 2016

Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa / *Krzysztofory. Scientific Bulletin of the Historical Museum of the City of Kraków*

Kolegium Wydawnicze Muzeum Historycznego Miasta Krakowa / Editorial Board of the Historical Museum of the City of Kraków:

Michał Niezabitowski (przewodniczący / President), Marcin Baran, Anna Biedrzycka, Elżbieta Firlet, Ewa Gaczoł, Piotr Hapanowicz, dr Grażyna Lichończak-Nurek, Wacław Passowicz, Jacek Salwiński, Joanna Strzyżewska, Maria Zientara

Recenzenci / Reviewers:

MHK: Monika Bednarek, Elżbieta Firlet, Ewa Gaczoł, Piotr Hapanowicz, Grzegorz Jeżowski, Andrzej Malik, Michał Niezabitowski, Janusz Tadeusz Nowak, dr Grażyna Lichończak-Nurek, Genowefa Zań-Ograbek, Wacław Passowicz, Danuta Radwan, Jacek Salwiński, Maria Wąchała-Skindzier, Joanna Strzyżewska, Andrzej Iwo Szoka, Maria Zientara, dr Jacek Zinkiewicz, Anna Per-Żywolewska

oraz / and

Piotr Górajec, Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie; Bogdan Kaczmar, Muzeum Okręgowe w Rzeszowie; dr hab. Zofia Kaszowska, Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie; dr hab. Janusz Mierzwa, Uniwersytet Jagielloński; prof. Zdzisław Noga, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie; prof. Jan Świąch, Uniwersytet Jagielloński

Redaktor / Editor:

Anna Biedrzycka

Współpraca redakcyjna / Co-editor:

Monika Iwaszko

Projekt graficzny / Graphic Design:

Monika Wojtaszek-Dziadusz

Tłumaczenie streszczeń na język angielski / Translation of summaries into English:

Lingua Lab s.c.

Ilustracje / Illustrations:

Archiwum Narodowe w Krakowie (ANK), Biblioteka Narodowa (BN), Bundesarchiv, Centralne Archiwum Pielęgniarstwa Polskiego, Fototeka Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego (IHS UJ), Lwowskie Muzeum Historyczne, Muzeum Historyczne Miasta Krakowa (MHK), Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie (MIMK), Narodowe Archiwum Cyfrowe (NAC), www.mauthausen-memorial.at

oraz / and:

Łukasz Biały, Maria Lisowska-Dziuba, Janusz Firlet, Jacek Graff, Piotr Guzik, Hadrian Jakóbczak, Andrzej Janikowski, Tomasz Kalarus, Łukasz Komornicki, Rafał Korzeniowski, Beata Kowalczyk, Paweł Kubisztal, Bogusław Kuplowski, Stanisław Malik, Maria Marzec, Daria Pilch, Ewa Skrzydlak, Marta Śmietana

Skład, przygotowanie do druku / Typesetting:

Grafit Studio, Jacek Łucki

ISSN 0137-3129

© Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, Kraków, 2016

Wydawca / Publisher: Muzeum Historyczne Miasta Krakowa

Rynek Główny 35

31-011 Kraków

www.mhk.pl

FacebookMHK | TwitterMHK | InstagramMHK

Rocznik jest wpisany do wykazu czasopism naukowych prowadzonego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (część B, poz. 835). Pierwotną wersją czasopisma jest wersja drukowana / The annual is listed in the register of research periodicals kept by the Ministry of Science and Higher Education (Part B, item 835). The periodical originally comes out in print

Druk / Print: Drukarnia Leyko sp. z o.o.

Hanna Styczyńska (1932–2016)

Z głębokim żalem i smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci 22 czerwca 2016 roku naszej koleżanki, mgr Hanny Styczyńskiej, emerytowanego, zasłużonego pracownika Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, historyka sztuki, kustosa, przez wiele lat pełniącego funkcję głównego inwentaryzatora zbiorów.

Zmarła była osobą ciepłą, życzliwą, otwartą, chętnie służącą radą i pomocą, wyrozumiałą dla ludzkich przywar i słabości, a zarazem pryncypialnie wierną wyznawanemu systemowi wartości. Zawsze gotowa do niesienia pomocy innym, sama nigdy nie absorbowała swoimi problemami. Pogodna, z dużym poczuciem humoru, nie stroniła od koleżeńsko-przyjacielskich spotkań, rozmów i zabaw. Te rysy Jej charakteru sprawiały, że była osobą nie tylko cieszącą się szacunkiem i respektem z racji posiadanej wiedzy i pełnionych funkcji, ale też powszechnie lubianą.

Urodziła się 23 marca 1932 roku w Ostrowcu Świętokrzyskim, oboje rodzice byli nauczycielami. Krótkie, szczęśliwe dzieciństwo przerwała Jej wojna i okupacja niemiecka. Wojenne lata spędziła u swojej Babciny w Zwoleniu. Tam ukończyła szkołę podstawową i pierwsze klasy gimnazjalne jako uczestniczka tajnych kompletów. Po wojnie zamieszkała w Krakowie, kontynuując naukę najpierw w Gimnazjum Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej przy ulicy Starowiślniej, a następnie w Liceum Ogólnokształcącym im. Królowej Wandy, gdzie zdała egzamin dojrzałości w czerwcu 1950 roku. W roku akademickim 1950/1951 rozpoczęła studia z zakresu historii sztuki na Uniwersytecie Jagiellońskim. Z wielką admiracją wspominała swoich mistrzów, którymi byli profesorowie Wojsław Molè, Adam Bochnak, Tadeusz Dobrowolski, Lech Kalinowski, Jerzy Szablowski. Z humorem potrafiła też opowiadać o zajęciach z filozofii wykładanej przez ówczesnych marksistów, Stefana Morawskiego i Józefa Czyrka. Studia ukończyła w 1955 roku, uzyskując tytuł magistra historii sztuki, nadany na podstawie pracy „Krytyka artystyczna w czasopiśmie krakowskich z lat 1848–1863”.

W okresie studiów brała aktywny udział w pracach Studenckiego Koła Naukowego, przygotowała wiele referatów i odczytów popularnonaukowych. Zgodnie z otrzymanym nakazem pracy, 15 maja 1955 roku rozpoczęła pracę w Muzeum Lubelskim w charakterze asystenta. Do

Jej obowiązków należała inwentaryzacja zbiorów. Problematyka związana z inwentaryzacją zabytków i opracowywanie katalogów zbiorów będzie Jej specjalizacją przez wszystkie lata pracy. W lipcu 1958 roku powróciła do Krakowa i w tym samym miesiącu podjęła pracę w Oddziale Miejskiego Konserwatora Zabytków, gdzie prowadziła m.in. archiwum dokumentacji zabytków. W czasie zatrudnienia u Konserwatora Miejskiego uczestniczyła w pracach Zespołu Dokumentacyjnego przy Katedrze Sztuki Nowożytnej Uniwersytetu Jagiellońskiego. W ramach tych zajęć opracowała dokumentację historyczną zamku w Wieliczce oraz byłego klasztoru św. Norberta przy ulicy Wiślniej w Krakowie. Jednocześnie na zlecenie Państwowego Instytutu Sztuki w Warszawie przeprowadziła inwentaryzację zabytków powiatu Radymno w województwie rzeszowskim. Ponadto przygotowała dokumentację historyczną Collegium Nowodworskiego w Krakowie.

W Oddziale Miejskiego Konserwatora Zabytków pracowała do 1 kwietnia 1960 roku. 12 maja tego roku przeszła do pracy w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa. Jej pełnoetatowy związek z naszym Muzeum trwał 32 lata. W pierwszych latach pracy zajmowała się dokumentacją współczesności – jako kierownik Działu IV. Historia Najnowsza 1918–1945, oraz dokumentacją tradycji i obyczajów krakowskich. W 1966 roku w związku ze zmianą struktury organizacyjnej Muzeum, utworzeniem działu i stanowiska Głównego Inwentaryzatora Zbiorów oraz Centralnego Magazynu Muzealiów powierzono Jej zorganizowanie i pieczę nad magazynem zbiorów, sekretariatem Komisji Zakupu Muzealiów oraz sprawy związane z konserwacją i ruchem muzealiów. Stale doskonaliła i uzupełniała swoją wiedzę zawodową. W roku akademickim 1975/1976 uczestniczyła w Podyplomowym Studium Muzeologicznym na Uniwersytecie Jagiellońskim, które ukończyła egzaminem z wynikiem bardzo dobrym. W Muzeum przeszła wszystkie

stopnie służbowej hierarchii, od starszego asystenta po starszego kustosa. Zwieńczeniem Jej kariery zawodowej było mianowanie 1 maja 1980 roku na stanowisko głównego inwentaryzatora zbiorów, funkcję tę sprawowała do przejścia na emeryturę 31 grudnia 1992 roku. Jej postawę zawodową charakteryzowała niezwykła wnikliwość, dokładność i solidność. Imponowała doskonałą orientacją w literaturze fachowej z zakresu muzealnictwa, historii i historii sztuki, a także świetnym rozeznaniami w zbiorach muzealnych w Polsce. Wiedzę teoretyczną znakomicie łączyła z praktycznym jej wykorzystaniem w codziennej pracy inwentaryzatora zabytkoznawcy. Znajdowało to wyraz m.in. w opracowaniu dziesiątków kart katalogu naukowego oraz doradztwie i kontroli kart opracowywanych przez współpracowników.

Wielość codziennych obowiązków, choć nie pozostawiała Jej zbyt wiele czasu na realizację własnych pasji badawczych, to nie przeszkodziła w przygotowaniu kilkunastu niezmiernie interesujących opracowań. Wśród nich na szczególną uwagę zasługują wydane drukiem: katalog wystawy *Portrety Krakowian w zbiorach Muzeum Historycznego m. Krakowa*.

Wystawa, maj 1963 (Kraków 1967), katalog zbiorów *Zabytki z cyny w zbiorach Muzeum Historycznego m. Krakowa* (Kraków 1987), a także opracowania maszynopisowe: „Katalog zabytków cechowych województwa kieleckiego” (Kraków 1963), „Dokumentacja »krzyku uwiecznionego« – napisów i rysunków na ścianach cel krakowskiego gestapo w piwnicach Domu Śląskiego przy ul. Pomorskiej 2” (Kraków 1966, współautorka Tamara Petryk), scenariusz i katalog wystawy „Najnowsze widoki Krakowa w rysunku i malarstwie” oraz „Historia zbiorów Muzeum Historycznego miasta Krakowa” (Kraków 1970, współautorka), katalog wystawy „Krakowskie rzemiosło artystyczne” (Kraków 1972, współautorka).

Wraz z przejściem na emeryturę nie zostały przerwane Jej związki z Muzeum, jeszcze kilka lat pracując w niepełnym wymiarze godzin, służyła nam swoją radą i pomocą. Wraz z Jej śmiercią muzealnictwo polskie straciło wybitnego pracownika i specjalistę, którego doświadczenie i wiedzę trudno będzie zastąpić. W zmarłej straciliśmy życzliwą ludziom koleżankę, prawego człowieka, znakomitego znawcę dziejów i sztuki Krakowa. Cześć Jej pamięci.